

Re-Accredited by NAAC with 'A' Grade

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY

University Campus, Udhna-Magdalla Road, SURAT - 395 007, Gujarat, India.

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી

યુનિવર્સિટી કેમ્પસ, ઉદ્ધના-મગદલા રોડ, સુરત - ૩૯૫ ૦૦૭, ગુજરાત, ભારત.

Tel : +91 - 261 - 2227141 to 2227146, Toll Free : 1800 2333 011, Fax : +91 - 261 - 2227312

E-mail : info@vnsgu.ac.in, Website : www.vnsgu.ac.in

--: પરિપત્ર :-

વિનયન વિદ્યાશાખા હેઠળની સંલગ્ન સંસ્કૃત વિષયની સ્નાતક તથા અનુસ્નાતક કોલેજોનાં આચાર્યશ્રીઓને જણાવવાનું કે, શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ થી અમલમાં આવનાર Ph.D સંસ્કૃત વિષયનો અભ્યાસક્રમ સંસ્કૃત વિષયની અભ્યાસ સમિતિની તા.૦૨/૦૭/૨૦૨૨ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંક:૨ અન્વયે નીચે મુજબ કરેલ ભલામણ વિનયન વિદ્યાશાખાની મંજૂરીની અપેક્ષાએ વિનયન વિદ્યાશાખા વતી વિનયન વિદ્યાશાખાના ડીનશ્રીએ મંજૂર કરી એકેડેમિક કાઉન્સિલને કરેલ ભલામણ એકેડેમિક કાઉન્સિલ તા.૦૫/૦૭/૨૦૨૨ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંક:૪૯ થી સ્વીકારી મંજૂર કરેલ છે. જેની આથી જાણ કરવામાં આવે છે.

સંસ્કૃત વિષયની અભ્યાસ સમિતિની તા.૦૨/૦૭/૨૦૨૨ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંક:૨

:: આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે, શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ થી અમલમાં આવનાર Ph.D સંસ્કૃત વિષયનો અભ્યાસક્રમ મંજૂર કરી વિનયન વિદ્યાશાખાને ભલામણ કરવામાં આવે છે.

એકેડેમિક કાઉન્સિલની તા.૦૫/૦૭/૨૦૨૨ની ઠરાવ ક્રમાંક:૪૯

:: આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે, શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ થી અમલમાં આવનાર Ph.D. સંસ્કૃત વિષયનો અભ્યાસક્રમ સંસ્કૃત વિષયની અભ્યાસ સમિતિની તા.૦૨/૦૭/૨૦૨૨ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંક: ૨ અન્વયે કરેલ ભલામણ વિનયન વિદ્યાશાખાની મંજૂરીની અપેક્ષાએ વિનયન વિદ્યાશાખાવતી વિનયન વિદ્યાશાખાના ડીનશ્રીએ મંજૂર કરી એકેડેમિક કાઉન્સિલને કરેલ ભલામણ સ્વીકારી મંજૂર કરવામાં આવે છે.

(બિડાણ: ઉપર મુજબ)

ક્રમાંક : એસ./પરિપત્ર/Ph.D.સંસ્કૃત/૧૪૫૮૮/૨૦૨૨

તા. ૦૭-૦૭-૨૦૨૨

ઈ.ચા. કુલસચિવ

પ્રતિ,

૧) વિનયન વિદ્યાશાખા હેઠળની સંલગ્ન સંસ્કૃત વિષયની તમામ કોલેજોનાં આચાર્યશ્રીઓ,

.....આપશ્રીની કોલેજના સંબંધિત શિક્ષકોને જાણ કરી અમલ કરવા સારૂ.

૨) અધ્યક્ષશ્રી,વિનયન વિદ્યાશાખા.

૩) પરીક્ષા નિયામકશ્રી, પરીક્ષા વિભાગ, વીર નર્મદ દ. ગુ. યુનિવર્સિટી, સુરત.

.....તરફ જાણ તેમજ અમલ સારૂ.

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત

પી.એચ.ડી. (સંસ્કૃત) Content Course

શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩થી ૨૦૨૩-૨૪ સુધી અમલમાં આવનાર અભ્યાસક્રમ

ઉદ્દેશ : વિદ્યાર્થીઓને સંશોધન પદ્ધતિ વિશેની સઘન સમજ આપવી,

સ્નાતક - અનુસ્નાતક કક્ષાએ અસમાવિષ્ટ પાઠ્યક્રમને આવરી લેવો

પ્રશ્નપત્ર - ૧ સંશોધનશાસ્ત્ર

કુલ ગુણ - ૧૦૦

Unit I : સાહિત્ય સંશોધનશાસ્ત્ર:

[૨૫]

સંશોધન - સંજ્ઞા, વિવિધ વ્યાખ્યાઓ

સંશોધન સ્વરૂપ, પ્રયોજન અને કાર્ય

સાહિત્ય સંશોધનની વિભાવના, સ્વરૂપ અને પદ્ધતિ

Unit - II : સાહિત્ય સંશોધનની પ્રક્રિયાના વિવિધ સોપાનો

[૨૫]

સામગ્રી સંચય -મૂળ સામગ્રી અને આધાર સામગ્રી, તેના ઉપયોગની પદ્ધતિ

સૂચિકરણ, સૂચિકરણની પદ્ધતિ, સૂચિના પ્રકારો

સંદર્ભનોંધ, પાદટીપ, સંક્ષેપસંકેત ... ઇત્યાદિ

સામગ્રી વિવરણ, અર્થઘટન અને મૂલ્યાંકન

સાહિત્ય સંશોધકની સજ્જતા

સાહિત્ય સંશોધન અને વિવેચન

સાહિત્ય સંશોધનમાં સાહિત્યનો ઇતિહાસ, અલંકારશાસ્ત્ર અથવા સાહિત્યશાસ્ત્ર

હસ્તપ્રતવિદ્યા, છન્દશાસ્ત્ર તથા અન્ય શાસ્ત્રોની ભૂમિકા

સાહિત્ય સંશોધનમાં અન્ય સમાજ વિજ્ઞાનોનો સમાવેશ

Unit - III : વૈદિક સાહિત્ય તથા વેદોના અર્થઘટનની પરંપરા

[૨૫]

વેદના અધ્યયનનું મહત્વ, વેદ શાબ્દની વિવિધ વ્યાખ્યાઓ, વ્યુત્પત્તિ (પ્રાચીન ગ્રંથોને આધારે),

વેદોના અનુશીલનની દીર્ઘ પ્રાચીન પરંપરા, વેદસંહિતાના ભાષ્યકરો, તેમની વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ,

સાયણભાષ્ય, વિદેશી અભ્યાસીઓનો વેદના અધ્યયનમાં સહયોગ અને મેક્સમૂલરનું પ્રદાન,

ભારતમાં વેદોનો અભ્યાસ, આરણ્યક સાહિત્ય

Unit - IV : અર્વાચીન સંસ્કૃત સાહિત્ય પરિચય .

[૨૫]

આધુનિક સંસ્કૃત સાહિત્યકારોનાં પ્રયોજનો, ખેડાચેલાં સાહિત્ય સ્વરૂપો, મહાકાવ્યો, શતકકાવ્યો,

સ્તોત્રકાવ્યો, દૂતકાવ્યો, ગેયકાવ્યો, શાસ્ત્ર(ક્લિષ્ટ)કાવ્યો, રૂપકસાહિત્ય, ગદ્ય-સાહિત્ય, કથા,

નવલિકા, નિબંધ, લઘુકથા, યાત્રા વર્ણન, નવલકથા ઇત્યાદિ.

R M Patel

02-07-22

R M Patel

7-7-22

R M Patel, A-14, Anand

સંદર્ભગ્રંથો

- (૧) સંશોધન પદ્ધતિ - ચંપુવ્યાસ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
- (૨) સંશોધન પદ્ધતિ - પ્રા. સી. વી. મહેતા.
- (૩) સાહિત્ય સંશોધનની પદ્ધતિનાં મૂળ તત્ત્વો - પ્રા. સી. વી. મહેતા.
- (૪) સાહિત્ય સંશોધન વિષે - સુમન શાહ.
- (૫) વૈદિક સાહિત્ય અને સંસ્કૃત - ડૉ. ગૌતમ પટેલ.
- (૬) સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ - મેકડોનલ, અનુ.- મો. પાં. દવે.
- (૭) અર્વાચીન સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ - મૂ. લે. શ્રીધર વર્ણેકર, અનુ.- અનંતરાય રાવળ.
- (૮) આધુનિક કાલકા સંસ્કૃત ગદ્યમાહિત્ય - કેશવ શાસ્ત્રી, રાષ્ટ્રીય સંસ્કૃત સંસ્થાન, નई દિલ્લી ।
- (૯) વીમવી સદીકા સંસ્કૃત સાહિત્ય - રાધાવલ્લભ ત્રિપાઠી, રાષ્ટ્રીય સંસ્કૃત સંસ્થાન, નई દિલ્લી ।

R M Patel

02-7-22

Unit - I : શ્રીમદ્શંકરાચાર્યકૃત વિવેકચૂડામણિ	(૧ થી ૬૦ શ્લોક)	[૨૫]
Unit - II : શ્રીમદ્શંકરાચાર્યકૃત વિવેકચૂડામણિ	(૬૧ થી ૧૨૦ શ્લોક)	[૨૫]
Unit - III : મહાભારત સભાપર્વ	(અધ્યાય ૪૩ થી ૪૯)	[૨૫]
Unit - IV : મહાભારત સભાપર્વ	(અધ્યાય ૫૦ થી ૬૩)	[૨૫]

સંદર્ભગ્રંથો

- (૧) વિવેકચૂડામણિ: -અરવિન્દાનન્દયતિવરેણ મુમ્બય્યાંનિર્ણયસાગરાધિપેનતુકારામંજાવજી, સન્ ૧૯૦૭ ।
- (૨) વિવેકચૂડામણિ: -શ્રી ચન્દ્રશેખરભારતીસ્વામિભિઃ । શ્રી અભિનયવિદ્યાતીર્થ દ્વારા પ્રકાશિત, સન્ ૧૯૮૨ ।
- (૩) પ્રકરણાષ્ટકમ્ -શ્રી એસ સુબ્રહ્મણ્યશાસ્ત્રિણા, વારાણસી, દ્વિતીય સંસ્કરણમ્ ।
- (૪) વેદાન્તસંદર્ભ -શ્રી સ્વામી મહેશાન્દગિરીજી મહારાજ, મહેશ અનુસન્ધાન સંસ્થાનમ્ વારાણસી, માઉન્ટ આબૂ, પ્રથમ આવૃત્તિ ।
- (૫) શંકરાચાર્ય -પ્રો. રામમૂર્તિ શર્મા, ઈસ્ટર્ન બુક લિંકર્સ, દિલ્લી [ભારત] ।
- (૬) આદિશંકરાચાર્ય જીવન ઓર દર્શન - જયરામમિશ્ર, લોકભારતી પ્રકાશન, ૧૫ -મહાત્મા ગાંધીમાર્ગ, ઇલાહાવાદ -૧ ।
- (૭) અદ્વૈતવેદાન્ત -ઇતિહાસ તથા સિદ્ધાન્ત -પ્રો. રામમૂર્તિ શર્મા, ઈસ્ટર્ન બુક લિંકર્સ, દિલ્લી [ભારત] ।
- (૮) Avidya -Aproblem of Truth and Reality, Esther A-Solomon, Gujarat University.
- (૯) The Concept of maya etc. by Dr. Reyna.
- (૧૦) The Vedant Philosophy and Religion, R.V.Khedkar, Bharatiya book Corporation
Delhi, India, Varanasi.
- (૧૧) આચાર્ય શંકરનું જીવન અને દર્શન -નટવરલાલ સરૈયા, સસ્તું સાહિત્ય.
- (૧૨) શંકરાચાર્ય મૂલ. લે. ડૉ. હી. એમ. પી. મહાદેવન, અનુ. પ્રા. એમ. વી. બક્ષી, નેશનલ બુક ટ્રસ્ટ, દિલ્લી, ૧૯૬૯.
- (૧૩) શ્રીમદ્શંકરાચાર્ય -શ્રી વિષ્ણુદેવ સાંકળેશ્વર પંડિત, શારદાપીઠ, દ્વારકા.
- (૧૪) શ્રીમદ્શંકરાચાર્ય -વામનરાવ પ્રા. પટેલ, સસ્તું સાહિત્ય, અમદાવાદ, આવૃત્તિ-૪, ઈ.સ. ૧૯૭૦.
- (૧૫) શ્રીમદ્ શંકરાચાર્યનું તત્ત્વજ્ઞાન -પ્રા. સી. વી. રાવળ, યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ-૬.
- (૧૬) મહાભારત -સભાપર્વ -પ્રા. રજનીકાન્ત જોશી, પાશ્વપ્રકાશન.
- (૧૭) મહાભારત -સભાપર્વ -પં. સાતવળેકર, સ્વાધ્યાય મંડલ, કિલ્લા પારડી.
- (૧૮) વિવેકચૂડામણિ -ડૉ. હંસા એ. પરમાર, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ.

R M Patel
02-7-22

Unit - I : કાદમ્બરી - મહાશ્વેતાવૃત્તાંત (બાણભદ્ર)	૧ બે ખંડોમાં વિભાજીત	[૨૫]
Unit - II : કાદમ્બરી - મહાશ્વેતાવૃત્તાંત (બાણભદ્ર)	૨ બે ખંડોમાં વિભાજીત	[૨૫]
Unit - III : મૂકો રામગિરિભૂત્વા હર્ષદેવો માધવ:		[૨૫]
Unit - IV : મરિચિકા ડૉ. રાજેન્દ્ર નાનાવટી		[૨૫]

સંદર્ભગ્રંથો

- (૧) કાદમ્બરી - એક અધ્યયન - ડૉ. વિજય પંડ્યા.
- (૨) કાદમ્બરી - મહાશ્વેતાવૃત્તાંત: 1 સં. એસ. ડી. ઝાલા અથવા ડૉ. વિજય પંડ્યા., પાર્શ્વ પબ્લિકેશન.
- (૩) આધુનિક કાલકા સંસ્કૃત ગદ્ય સાહિત્ય - કલાનાથ શાસ્ત્રી, રાષ્ટ્રીય સંસ્કૃત સંસ્થાન, દિલ્હી.
- (૪) સાંપ્રત સંસ્કૃત કવિતા : પરિવર્તન અને પ્રવાહો - ડૉ. રીતા ત્રિવેદી, વિતરક : પાર્શ્વ પબ્લિકેશન.
- (૫) આધુનિકસંસ્કૃતસાહિત્યાનુશીલનમ્ - રામજી ઉપાધ્યાય, સંસ્કૃત પરિપદ સાગર.
- (૬) આધુનિક સંસ્કૃત સાહિત્યકા ઇતિહાસ - ડૉ. જગન્નાથ ત્રિપાઠી.
- (૭) સંસ્કૃત સમકાલીન કવિતા - ડૉ. હર્ષદેવ માધવ.
- (૮) અભિનવકાવ્યાલંકારસૂત્રમ્ - રાધાવલ્લભ ત્રિપાઠી, પ્રતિભા પ્રકાશન, દિલ્હી.
- (૯) સંસ્કૃત કાવ્યશાસ્ત્ર એવં કાવ્ય પરમ્પરા - રાધાવલ્લભ ત્રિપાઠી, પ્રતિભા પ્રકાશન.
- (૧૦) આધુનિક સંસ્કૃત સાહિત્ય - રાધાવલ્લભ ત્રિપાઠી.
- (૧૧) આધુનિક સંસ્કૃત કાવ્યશાસ્ત્ર - આનંદકુમાર શ્રીવાસ્તવ, Eastern Book Linkers, Delhi.
- (૧૨) મૂકો રામગિરિભૂત્વા - હર્ષદેવો માધવ: રાષ્ટ્રીય સંસ્કૃત સંસ્થાન, દિલ્હી.
- (૧૩) યક્ષની ડાયરી - ડૉ. હર્ષદેવ માધવ, પાર્શ્વપ્રકાશન, અમદાવાદ.
- (૧૪) આધુનિક સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ - સંપા. -હર્ષદેવ માધવ, પાડલ ચૌહાણ, હસમુખ બારોટ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ.

R M Patel

02-7-22